

Ny rapport tar tempen på Sveriges religiösa klimat

Hur ser religiös tro, praktik och tillhörighet ut idag i det svenska samhället? Hur skiljer sig olika religiösa grupper skiljer åt ifråga om genus, ålder, utbildning och inkomst? Hur ser sambandet ut mellan religion och social sammanhållning? Detta är frågor som rapporten *Sveriges religiösa landskap – samhörighet, tillhörighet och mångfald under 2000-talet* tittar närmare på.

ÅR 1920 REGISTRERADE STATISTISKA CENTRALBYRÅN att över 99 procent av den svenska befolkningen var formellt tillhöriga i den svenska lutherska statskyrkan. Endast en bråkdel uppgav att man bekände sig till andra traditioner. Dåtidens epitet för dessa var ”främmande trosbekännare” av vilka de flesta var av judisk härkomst eller av romersk-katolsk bakgrund.

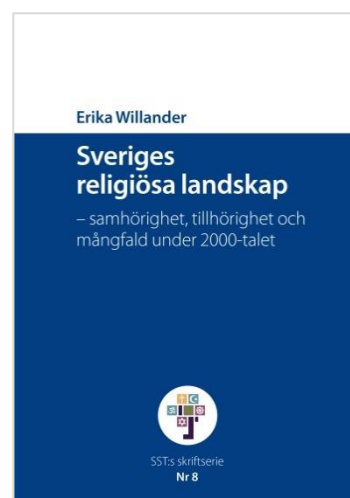
Snart hundra år senare ser samhället annorlunda ut: medlemsantalet i Svenska kyrkan sjunker år efter år, samtidigt som trossamfund och religiösa traditioner från övriga Europa, Mellanöstern, Asien och Afrika etablerar organisationer och församlingar runtom i landet. Sverige ligger nu i topp bland de europeiska länderna när det handlar om religiös mångfald och de flesta av världens trostraditioner finns representerade här.

Mångfaldens omfattning har förändrats på 100 år men det har också lagar, normer och värderingar – den religiösa mångfaldens förutsättningar. Religionsfriheten är inskriven i grundlagen. Statsmakt och kyrka har gått skilda vägar. Att upprätthålla ”enheten i religionen” anses inte längre vara en grundbult i det svenska statsbygget eller för att garantera den sociala sammanhållningen. Vidare så rapporterar internationella undersökningar att människor i Sverige tycks bry sig väldigt lite – om ens något – om tro i allmänhet och trossamfund i synnerhet.

RAPPORTEN SVERIGES RELIGIÖSA LANDSKAP TECKNAR EN AKTUELL BILD av religionernas plats i dagens svenska samhälle. Analyserna bygger på enkätdata insamlad av SOM-institutet och publikationen är författad av Erika Willander, sociolog verksam vid Uppsala universitet.

– Jag hoppas att jag har förmedlat att vi lever i en komplex situation som präglas både av förändring och av kontinuitet. Genom att visa att flera tendenser löper parallellt så bidrar boken till att nyansera debatten om religion som förs idag, säger Erika Willander och fortsätter:

– Ett resultat som presenteras i boken att de som svarar att de själva inte deltagit i gudstjänst, andakt eller bön det senaste året ökat markant. Det betyder att många inte har egen erfarenhet av vad det innebär att delta i

trossamfundens verksamhet. Den kunskap majoriteten har om att delta har därför blivit ännu mer beroende av vad de som deltar berättar och allmänna föreställningar om vad deltagande kan innebära. Om läsare får upp ögonen för omfattningen av dessa förhållanden så kan boken bidra till att fördjupa kunskapen och samtalen om religionernas plats i vår samtid.

FRÅGOR OM RELIGIÖS MÅNGFALD OCH DESS FÖRUTSÄTTNINGAR ENGAGERAR MÅNGA, oavsett om man själv betraktar sig som religiös eller inte. En myndighet som märkt av detta engagemang är Myndigheten för stöd till trossamfund. Varje år sammanställer myndigheten statistik över bidragsberättigade organisationer och dess aktiva medlemmar. Många använder denna statistik som ett faktaunderlag för hur stora olika religiösa grupper är i Sverige. De får då en detaljerad beskrivning av en begränsad del av det religiösa landskapet, nämligen de som är berättigade till statliga bidrag. Därför har den här rapporten tillkommit på SST:s initiativ för att utöka och nyansera faktaunderlaget om religiös mångfald. Åke Göransson är direktör på myndigheten:

– Det är längesedan en rapport som denna publicerades i Sverige. En rapport som ger en mer heltäckande beskrivning av det religiösa landskapet och över de som navigerar sig fram i det. Jag är övertygad om att den kommer att vara till nytta för alla de som är intresserade över religion som samhällsfenomen.

För ytterligare information (samt förhandsexemplar av rapporten) kontakta:

Max Stockman, myndigheten för stöd till trossamfund

08-453 68 77, max.stockman@myndighetensst.se

För frågor om rapportens innehåll kontakta:

Erika Willander, rapportförfattare och sociolog verksam vid Uppsala universitet

erika.willander@soc.uu.se

Rapporten presenteras vid två tillfällen:

- **Fredagen 29 mars kl. 13.00 – 15.00 på Medelhavs-muséet i Stockholm** (Fredsgatan 2). Fri entré, men obligatorisk föranmälan. Lanseringen gästas av en panel bestående av David Thurfjell (Södertörns högskola), Anna Lindman (SVT) samt Bilan Osman (Stiftelsen Expo).
- **Tisdagen den 2 april kl. 14.30 - 16.00 i Universitetshuset sal IX på Uppsala universitet** (Biskopsgatan 3). Fri entré, men obligatorisk föranmälan.

Mejla din anmälan senast den 25 mars till info@myndighetensst.se skriv "29 mars Stockholm" eller "2 april Uppsala" i ämnesraden. Anmälan kan även göras per telefon till Inger Carnbo: 08-453 68 74 som även besvarar eventuella frågor.

Läs mer om Myndigheten för stöd till trossamfund på www.myndighetensst.se